

"Blind-Frans" har koll på läget för Sidsjö bystuga

När Frans Jonsson tog sig an klubban började det hända saker

SIDSJÖ (LT)

Fenomenet Frans "Blind-Frans" Jonsson, 72, Bräcke, en av vårt läns mera klarsynta personer, går från klarhet till klarhet.

Fysiskt sett är han helt blind men mentalt slår han de flesta seende med hästlängder.

LT har under åren i en rad reportage förundrats över denne mans hart när ofattbara förmåga att klara sig i tillvaron sitt svåra handikapp till trots.

Vi har rapporterat om hans konsthäst-, bil- och fastighetsaffärer, vi har begäpat hans lokal sinne och fingerfärdighet, vi har ofta lyssnat till hans travtips(!) på Mittradion och vi har tagit del av hans ledande engagemang i de synskadades förening i länet.

Vad som kännetecknar Frans Jonsson är att han ofta med charm och energi genomför det han föresatt sig.

Mot den bakgrunden bör vännen Frans rimligen vara gäddens Fresen för bystugeföreningen i Sidsjö, väster om Bräcke, där föreningen i höstas, efter att under en rad år ha gått lite på lösa skruvar, valde honom till sin ordförande.

Inte ett ord skall fällas över den tidigare ledningen, men om vi säger att

Frans Jonssons ordförandeskap tillför föreningen en ny medial dimension så förstår säkert alla vad vi menar.

Frans Jonsson har ett självklart hjärta för Sidsjö bystuga.

Han är född och uppvuxen i byn och det var hans far som tog första spadtaget till huset, en byggnad som Frans hann se innan ödet tog synen från honom.

Hur Frans bär sig åt för att så till den grad skaffa sig koll på läget är för undertecknad en gåta.

MED EFTERTRYCK

Han rör sig endast med lätt ledsagning inne i bystugan, känner till alla trösklar, trappsteg och prång och vet precis hur det ser ut på toaletterna där han med eftertryck, precis som om han såg, klagör renoveringsbehovet.

Husets föreningsbyråkrati känner han vid det här laget utan och innan och efter det att Frans kom till klubban har myndigheterna med ens börjat förse med beslutsunderlag för bidrag till en behövlig renovering av byggnaden.

Halva golvet i serveringsdelen har börjat svikta betänkligt, toaletterna kräver både uppfräschning och handikappanpassning.

Slutligen krävs en handikappförtecknad nödutgång med tillhörande rullstolsramp på byggnaden.

Frans Jonssons första konkreta styrelsearbetsresultat är husets nya ytterdörr som Frans sett till att skaffa på ett för föreningen mycket förmånligt sätt.

Overslagsberäkningar har givit för handen att en behövlig renovering av hela huset skulle belöpa sig till 96.000 kronor, och en medelsansökan har gått till berörda myndigheter, det vill säga Bräcke kommun, regionala fonder och

landsbygdsutvecklingsmyndigheterna.

Hittills har det blivit blankt avslag på alla håll, men den envetne Frans Jonsson har med en kombination av piska och morot förmått en skara rätt beslutsfattare att i början av maj komma till Sidsjö på studiebesök.

Sidsjö bystuga har en synnerligen bygdeförankrad hjärterotshistoria.

SYJUNTA

Historien börjar i början av 40-talet när damerna i bygden etablerade en syjunta som med varierande omfattning fungerade nästan varje vecka vintertid fram till andra halvan av 60-talet och där värdskapet för juntan flyttade runt i byn hemmen hos de 21 deltagande kvinnorna och där tankarna på en bystuga i Sidsjö föddes.

Damerna var Kristina Larsson, Märta Svensson, Berta Eklid, Matilda Grönvik, Signe Jonsson, Gerda Lindqvist, Elinda Edin, Helena och Maria Pettersson, Signe Olsson, två Karin Andersson, Maj-Britt Andersson, Siri Bengtsson, Linnéa Persson, Anny Eklid, Mia Widén, Greta Persson, Olga Grönvik, Anna Jonsson och Nanny Knutsson.

Det kan noteras att Elinda Edin blev mor till 15 barn och avled i ålder av 89 år.

Reglerna var att de som gästade erlade en junteavgift på en krona och den som arrangerade juntan skulle göra i ordning ett paket värt runt 15 kronor som lottades ut under kvällen.

Under sommaren arrangerades fester med revy, teater och dans i byn, främst i Eklids och Anders Petterssons logar.

Entréavgifterna gav så småningom ett litet kapital som kompletterades

med andelsförsäljning á 10 kronor, och till själva bygget kom även en del timmerstockar farande från skog i trakten.

1949 tog Frans Jonssons far, Jonas Larsson, första spadtaget till bystugan, som under byggmästarskap av Georg Bengtsson och Jonas Olsson stod klar hösten 1950.

Bystugan byggdes i mitten av 70-talet ut med en serveringsdel och toalettrymmena moderniserades, men sedan dess har ingenting gjorts åt stugan.

Sidsjö Bystuga har under alla år varit en strikt Sidsjöaffär där frivilliga krafter utgjort den huvudsakliga produktionskraften.

Under senare år har stugan börjat uppbära stöd i form av energibidrag för uppvärmningen, som är i stort sett det enda stöd som verksamheten fått.

KOSMETISKT

Att ge sig i kast med någon verksamhetshistorik för huset skulle leda för långt, men bal, utställningar, bingo, kurser, auktioner och konserter och allt annat som hör en sån här inrättning till har givetvis ägt rum.

Byggnaden används numera med jämna mellanrum även till innebandy.

1997 samlades pengar ihop till färg och huset målades utvändigt helt ideellt.

– Men den räcker inte med kosmetiska åtgärder. Det känns på hela huset att det nu är dags för lite mera omfattande underhållsarbete. Sidsjöborna och Sidsjö Bystuga förtjänar det, säger Frans Jonsson.

– Vi inser kanske att vi inte kan få några 96.000 kronor, men försöka duger och vi vore glada om vi ändå finge en del av det beloppet.

INGVAR ERICSSON
0693-314 34

Ett fenomen. Frans Jonsson, 72, Bräcke, är fysiskt sett helt blind men mentalt slår han de flesta seende med hästlängder. Han har en ofattbar förmåga att klara sig i tillvaron sitt svåra handikapp till trots.

Bystugetillskyndare. Helge Andersson, styrelseledamot, Maj-Britt Andersson, sekreterare, Frans Jonsson, ordförande, Anders Eriksson, kassör, och Roland Thunström, valberedningen, engagerat folk framför Sidsjö renoveringsbehövande bystuga.

FOTO: INGVAR ERICSSON